

Celje - skladišče

D-Per

214/1969

1119690544, 14

COBISS 0

OSREDNJI KNJ. CELJE

Leto XIII.
St. 14
10. 10. 1969

EMO

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Štiričlanska delegacija naših predstavnikov
v borbi za uvoženo pločevino

V BEOGRAD...

Upravni odbor podjetja je na svoji 13. izredni seji 26. septembra določil odnosno imenoval delegacijo, ki bo odpotovala v Beograd z nalogo obiskati državnega sekretarja za zunanje zadeve ter posredovati zaradi nepravilnega postopka, ki ga ta sekretariat izvaja proti našemu podjetju.

Gre namreč za uvoz večje količine dekapirane pločevine, za katero sekretariat noče izdati potrebnega potrdila, ki je potrebno pri uvozu.

Ker je od pravočasne preskrbe te pločevine odvisno, če bo naša tovarna v prihodnjih tednih in mesecih lahko kolikor toliko normalno obratovala, je potrebno, da preko »Emajlirca« obvestimo o tej zadevi vse člane naše delovne skupnosti.

Uvoz dekapirane pločevine je na seznamu uvoznega režima RK*, kar pomeni, da potrebne uvozne količine za vsako leto za vso Jugoslavijo določijo na podlagi sporazuma med zainteresiranimi strankami, tj. med železarnami na eni in zastopniki predelovalne industrije na drugi strani. Pri tem težijo, da vsak potrošnik pločevine dobi vsaj takšno količino pločevine kot v preteklem letu, po možnosti pa še celo nekaj več, ker potrebe rastejo iz leta v leto. Ustrezne podatke o izdanih potrdilih, s katerimi posamezna podjetja opravičujejo uvoz pločevine, zbirajo v državnem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu ter v Združenju jugoslovanskih železarn, enako v Beogradu. Nam je bila v začetku leta odmerjena določena količina, s katero sicer nismo bili popolnoma zadovoljni, vendar bi spričo ostalih nabavnih virov vsaj do neke mere omogočala normalno poslovanje. Naknadno pa je prišlo do spremembe pri enem potrdilu, kar je za 3.000 ton zmanjšalo naše pravice. Na našem izvodu je bila ta sprememba potrjena, na tistih izvodih, ki gredo v Zvezni sekretariat za ZT oz. v Združenje jugoslovanskih železarn pa ne, tako da tamkajšnji podatki niso

ustrezali dejanskemu stanju. Zato je v toku pogovorov med našimi predstavniki ter predstavniki sekretariata, kakor tudi Zvezne gospodarske zbornice, ki bi morala ščititi naše koristi, prihajalo dalj časa do nasprotujočih stališč: mi smo trdili, da imamo premalo pločevine, oni so pa trdili, da imamo občutno več kot je to potrebno spričo našega dviga proizvodnje v primerjavi z lanskim letom. Ko smo končno ugotovili prave razloge teh nasprotujočih stališč, smo začeli postopek za popravek te napake. Končno smo uspeli predstavnike državnega sekretariata za zunanjo trgovino prepričati o vzrokih napake, vendar nam zahtevana potrdila za uvoz niso hoteli izdati, ker je medtem kontingent bil že v celoti izčrpan. Pri tem je potrebno vedeti, da je državni sekretariat za ZT zavlačeval našo vlogo 3 mesece. Nekatera podjetja, ki kot monopolisti sploh nimajo težav z likvidnostjo in razpolagajo z dovolj denarja, so v primerjavi z lanskoletnimi potrebami letos iz kontingenta pobral dvakrat večjo količino pločevine. Spričo neprestanega skoka cen pločevini na svetovnem tržišču se jim to izplača, celo če pločevino tudi za daljši čas držijo v skladišču, ali pa jo kasneje prodajo z velikim dobičkom. Ostala podjetja, med njimi tudi EMO, ki so podvržena normalnemu delovanju tržnih zakonitosti, poleg tega pa morajo poslovati v pogojih čedalje ostrejšega vpliva domače in tuje konkurence, pri tem pa še morajo velik del svoje proizvodnje izvažati ter ne uživajo zaščite, so lahko pristopala k uvozu pločevine samo postopno, v skladu z dejanskimi možnostmi, predvsem pa ustrezno s plačilnimi možnostmi. Zato smo letos izposlovali le potrdila v višini približno 67 odstotkov tistih količin pločevine, ki smo jo porabili lani, brez ozira na to, da so naše letošnje potrebe večje za 25 odstotkov v primerjavi z lanskimi.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Povodom 14. oktobra

praznika opštine Kruševac

želimo svim suradnicima u pogonu
u Kruševcu puno uspeha u radu
a takođe i ličnog zadovoljstva.

CELJSKI OBRTNI SEJEM

Na letošnjem 2. obrtnem sejmu smo razstavljali tudi mi – za naše izdelke so se obiskovalci zelo zanimali, še posebej, ker so lahko kar na sejmskem prostoru kupili naše peči, pa tudi posodo. Po svečani otvoritvi so si gostje ogledali razstavo in Franc Leskošek – Luka je takole obstal tudi pred našim razstavnim prostorom. Bil je med prvimi obiskovalci, v naslednjih dneh pa jih je bilo še veliko...

(Foto LT)

DELO JE RAZDELJENO

Programu dela komisije za uskladitev samoupravnih aktov podjetja s spremembami ustave in zakonov.

XV. amandma zvezne ustave pomeni bistveno spremembo pri določanju oblik in števila samoupravnih organov v delovni organizaciji. Kot obvezno obliko določa samo delavski svet. Sicer pa pušča odprte možnosti sleherni delovni organizaciji, da sama na svoj svojstven način organizira sisteme samoupravljanja, tako da bo najbolj odgovarjal specifičnim potrebam in razmeram delovne organizacije, da bo omogočal sodelovanje pri kreiranju politike podjetja čimširšemu krogu ljudi, da bo racionalno in predvsem tudi efektivno.

Omenjeni ustavni amandma omogoča delovnim ljudem, da se v okviru delovne organizacije sami odločijo, o katerih vprašanjih bodo odločali neposredno, kakšen delokrog in katere pristojnosti bo imel delavski svet, koliko in katere kolegialne in individualne izvršilne organe bodo imeli, kakšen bo delokrog in pristojnost teh organov, čas za katerega se volijo samoupravni organi ter pogoje in način za njihovo izvolitev.

Zato je naloga komisije, da v tem okviru pripravi najustreznejše predloge in rešitve, da bo naš samoupravni mehanizem upošteval naše posebnosti, naše prilike, možnosti in cilje.

Pri tem pa mora komisija izhajati iz obstoječega stanja, obdržati tisto, kar se je doslej pokazalo v samoupravnem mehanizmu EMO kot dobro, napredno, praktično in koristno in izločiti vse tisto, kar ne koristi podjetju oziroma deluje celo zaviralno.

Izhajajoč iz tega, so naloge komisije naslednje:

1. Proučiti in predlagati ustrezne rešitve za celotno bodočo organizacijo samoupravnega mehanizma v podjetju. V ta sklop spadajo naslednje naloge:

– določiti vrste in obseg pravic ter pristojnosti in sestav delavskega sveta podjetja, kot najvišjega samoupravnega organa v EMO;

– določiti število in vrsto kolegialnih oz. individualnih izvršilnih organov, njihove pristojnosti in sestav ter relacije do delavskega sveta;

– določiti število in številčnost samoupravnih organov v obratih, njihov delokrog in pristojnosti ter odnos do osrednjega delavskega sveta;

– določiti čas trajanja mandata;

– pripraviti predlog pravilnika o volitvah samoupravnih organov ter določiti postopke, pogoje in način za njihovo izvolitev.

2. Pripraviti predlog pravilnika o narodni obrambi, ki bo dejtalno urečil naloge delovne organizacije v zvezi z narodno obrambo.

3. Potrebna je uskladitev samoupravnih aktov, ki urejajo delitev dohodka, sredstva podjetja in knjigovodstvo.

V zvezi s tem predlagamo, da se izdela poseben pravilnik o knjigovodstvu.

4. Spremembe pravilnika o delovnih razmerjih, ki so iz vidika ekonomičnosti in racionalnosti nujno potrebne.

5. Generalna revizija pravilnika o delovnih razmerjih bo lahko sledila šele po izidu republiškega zakona o delovnih razmerjih.

V okviru tega bo potrebno izdelati tudi sistemizacijo delov-

nih mest in sicer v posebnem aktu, ki bo sestavni del pravilnika o delovnih razmerjih.

6. Pripraviti predlog za revizijo celotne interne zakonodaje iz pozicij ekonomičnosti in racionalnosti ter izvršiti možno kodifikacijo.

V zvezi s tem bo potrebno še posebej generalno spremeniti statut podjetja in v njem zakoniti prakso, kakršno bomo postavili z rešitvami, ki so predlog tega programa.

Ni bilo sklepčnosti

Naši bralci, če sodimo po vprašanjih, ki jih večkrat postavljajo pri uredništvu, se dokaj živo zanimajo za prihodnost podjetja. Slišati je tudi več ali manj objektivne komentarje o zastarelosti našega strojnega parka, da smo se za obnovo premalo zavzeli, skratka, postali bi radi čimprej moderni proizvajalci.

Taka želja naših delovnih ljudi je stara vsaj toliko, kolikor časa obstaja delavsko samoupravljanje. Pogled v našo preteklost nam odkrije sklepe delavskega sveta o modernizaciji našega strojnega parka, ki pa so bili pri njihovem uresničenju le drobec tistega kar si vsi, ki delamo v podjetju tako želimo.

V letu 1968 so bila vsa vprašanja z ozirom na našo prihodnost s strani delavskega sveta močno zaostrena, tako da je prišlo do končnega oblikovanja dolgoročnega razvojnega programa podjetja od leta 1970 do leta 1980. Po tem programu naj bi v tovarni marsikaj spremenili. Staro izsušeno lice naj bi izginilo, tovarna naj bi postala sodobna, torej taka, ki bi dajala zaslužek in zagotovila obstoj velikemu številu občanov.

Razvojni program proizvodnje in poslovanja podjetja od leta 1970 do leta 1980 je sedaj izdelan in je bil predložen delavskemu svetu. 26. septembra je bila sklicana izredna seja članov delavskega sveta, na kateri bi morali ta program obravnavati, vendar je na seji manjkalo več kot polovica članov delavskega sveta. Nekaj članov je izostanek opravičilo, večidel pa niso storili niti tega. Tako se je tudi pri nas zgodilo, da smo obstali zaradi nesklepčnosti delavskega sveta.

Naj bodo vzroki takšni ali drugačni, zaradi katerih člani delavskega sveta niso prišli na sejo, dejstvo je vendarle, o tem naj razmislijo tisti, ki bi

morali opraviti svojo dolžnost kot od njih zahteva skupnost, ki jim je zaupala to funkcijo. Menim, da je samokritična presoja najboljše jamstvo, da se to v prihodnje ne bo več zgodilo.

Kljub temu, da so bili na seji le nekateri člani delavskega sveta, je bila podana obširna razlaga našega razvojnega programa. Poleg strokovnih delavcev podjetja iz Ljubljane, ki je sodelovalo pri pripravah tega elaborata, sta dala na seji obširni pojasnili še glavni direktor in Miro Jančigaj. Na nekaj vprašanj navzočih članov delavskega sveta so dobili razumljiv in tehten odgovor.

Že leta 1958 je bil izdelan o našem bodočem razvoju širši investicijski elaborat, ki pa je bil le deloma uresničen. Vemo, da so imeli precejšnje zasluge pri tem uresničenju tudi člani kolektiva, ki so pred tem letom in pozneje veliko prispevali za napredek podjetja s prostovoljnimi delom.

Po letu 1958 so bili še izdelani razni investicijski elaborati, vendar do dejanskega uresničenja ni prišlo.

Sedanji dolgoročni program našega razvoja vsebuje vse dejavnike in se lahko nenehno prilagaja zahtevam tržišča. Program je razdeljen na posamezne skupine proizvodov, pri čemer je upoštevana tehnologija in njene specifične posebnosti.

V prvi vrsti je s programom predvideno, da moramo izdelovati kar najbolj kvalitetne izdelke, če pa hočemo to doseči je potreben razumen in iznajdljiv strokovni kader, ki ga faka modernizacija kot je predvidena, tudi zahteva.

Kar zadeva obnovo naših delovnih sredstev lahko rečemo, da je zanjo skrajni čas in vsako odlašanje bi imelo za nas usodne gospodarske in druge posledice. Zagotoviti moramo

torej celotno modernizacijo delovnega procesa in ne le delne, ob upoštevanju, da kar je danes novo, bo jutri glede na hiter razvoj sodobne tehnike lahko že zastarelo.

V zadnjih letih so se razmere v sodobnem svetu dokaj spremenile. Če so bili naši proizvođači v sedanjih proizvodnih razmerah zelo iskani na domačem in tujem tržišču kot kvalitetni in je z njimi tovarna zaslovela po vseh kontinentih, moramo računati za naprej s spremenjenimi razmerami v svetovni proizvodnji, ki se na vse načine trudi zadovoljiti potrošnika z najboljšo kvaliteto. Računati moramo torej s hudo konkurenco, zaradi česar moramo tudi mi proizvajati naše izdelke kvalitetno in poceni.

Več kot polovica surovin za našo proizvodnjo prihaja iz inozemstva. Zato moramo tudi izvažati, da si zagotovimo potrebne devize. Na tuja tržišča pa lahko prodremo samo z najboljšo kvaliteto izdelkov.

Smernice programa predvidevajo več faz razvoja. V prvi fazi razvoja so individualna grelna telesa z lastnim izvorom toplote, v drugi radiatorji, nato emajlirana in druga posoda in tako dalje.

Za prvo fazo je predvideno, da bo v najkrajšem času zgrajena hala, v kateri bomo uvedli proizvodnjo grelnih teles z lastnim izvorom toplote. Ta hala bi služila še za proizvodnjo coilsov, skladiščenje materiala ter še za nekatere druge dejavnosti.

Program bomo torej začeli kar najhitreje uresničevati, s tem pa si bomo odprli nove možnosti za naš gospodarski napredek in za izboljšanje življenjskega standarda.

Kaj ugotovljamo v polletnem poročilu oddelka za varstvo pri delu

Problematika varstva pri delu v našem kolektivu je iz dneva v dan obsežnejša in po obsegu dela zahtevnejša! To je posledica novih zakonskih predpisov in pravilnikov, ki so izšli na osnove zakonov.

Da bo uskladitev vseh predpisov o varstvu pri delu pravilna in pravočasna, je potrebna pomoč vseh faktorjev, od vodstva podjetja pa do organov samoupravljanja. Takšna pomoč je potrebna tudi oddelku varstva pri delu, da bo lahko svoje naloge pravočasno in zadovoljivo opravljal. Ker je število zaposlenih v oddelku HTV pod predpisanim številom, je tudi nemogoče od varnostnikov zahtevati, da bi vse naloge pravilno in pravočasno opravili. Zaradi prezaoptimalnosti se neredko dogaja, da ostaja obrat nekontroliran, kar se takoj odrazi v številu poškodb pri delu in opuščanju varnostnih ukrepov. To velja tako za obrate v Celju, da obratov TOBI in KRUŠEVAC niti ne omenimo!

Oddelke varstva pri delu bi moral praviloma spadati v sektor poslovnih odnosov kot samostojna služba.

Zaradi dosledne kontrole obratov TOBI in KRUŠEVAC, bi morala biti oba obrata vsaj enkrat mesečno kontrolirana, kar pa nam do sedaj še ni uspelo. Tako obrat KRUŠEVAC odkar obratuje, še ni bil pregledan s strani oddelka varstva pri delu. Prav tako pa tudi obratovodja omenjenega obrata ne čuti potrebe, da bi se oglašil v oddelku HTV.

V obratu TOBI imamo pregled vsaka dva do tri mesece. Takšna kontrola je zelo pomankljiva in ni v skladu z našo oblastno in interno zakonodajo.

Na osnovi statističnih podatkov je razvidno, da je število poškodb pri delu napram prvi polovici leta 1968, poraslo. Vzrokov za to je več:

- na prvem mestu je še vedno slaba organizacija dela
- neupoštevanje varnostnih predpisov
- neprimerni oziroma nevarni pogoji dela (nezavarovani stroji)
- nepoučenost, večkratna menjava delovnih mest
- prihajanje utrujenih delavcev na delo
- pijančevanje na delovnem mestu in prinašanje alkoholnih pijač na delovno mesto
- samovoljno delo na nevarnih strojih in napravah
- nedosledna uporaba zaščitnih sredstev
- nepravilna oprema na delovnem mestu
- visoke norme in lov za zasluzkom

Glede na prvo polletje 1968. leta, je bilo v istem obdobju letos 62 poškodb več.

V glavnem se je povečalo število lažjih poškodb in poškodb na poti na delo, medtem ko je število težkih poškodb z ozirom na isto obdobje v lanskem letu, ostalo neizpremenjeno. Skupno število poškodb 272 v prvem polletju 1969 je odločno preveliko in moramo vnaprej stremeti, da se število poškodb zmanjša! Na podlagi ekonomskih pokazateljev je razvidno, da imamo zaradi poškodb precejšen izpad delovnih dni in velike finančne izgube. Zaradi poškodb do in nad 30 dni, je bilo skupno 3725 delovnih dni izpadov.

Zaradi obolenj pa je bilo skupaj 31941 dni izpadov.

Denarni stroški zaradi poškodb znašajo skupno 106.220,10 din, vsled obolenj pa 804.697,35 din. Pretežni del stroškov plača podjetje, medtem ko socialno zavarovanje krije le majhen del stroškov.

Navedeni podatki zgovorno kažejo, da bo nujno potrebno zmanjšati izpade do 30 dni, katere mora plačati delovna organizacija.

Skupni finančni izdatki, kateri bremenijo kolektiv, so zaskrbujoči in znašajo približno 1.000.000 din. Če navedenim direktnim stroškom prištejemo še dva do trikratne indirektno stroške, so izdatki ogromni in skorajda nesprijemljivi za naš kolektiv.

Za znižanje finančnih stroškov bi se našlo več načinov kot npr.

- premiranje vodilnih delavcev z ozirom na poškodbe podrejenih
- premiranje delavcev v primeru, da se v roku enega leta ne poškodujejo
- premestitev delavcev z delovnega mesta po tretji poškodbi
- zamenjava vodilnih delavcev, ki nimajo posluha za uvažanje varnih metod dela
- izboljšanje delovnih pogojev
- mehanizacija transporta in zaščita strojev z avtomatizacijo
- varnostna vzgoja na delovnem mestu
- dosledno upoštevanje varnostnih predpisov in stroga disciplina na delovnem mestu
- nagrajevanje pristojnih delavcev za varstvo pri delu in disciplinski ukrepi proti kršilcem varnostnih predpisov

Za izboljšanje delovnih pogojev in zaščito delavcev na delovnih mestih, daje tovarna denarna sredstva, katera služijo predvsem za preprečevanje poškodb in obolenj.

Kvaliteta osebnih zaščitnih sredstev, še vedno ni na ustreznem nivoju, zaradi česar pride do prekomerne porabe in večjih denarnih izdatkov. Vendar pa je stanje neprimerno boljše kot pa je bilo pred leti.

Kljub velikim naporom, katere vlaga v preprečevanje poškodb oddelke varstva pri delu, je še vedno precej delavnic z nevarnimi pogoji dela, v katerih je število poškodb veliko. Tako je bilo v polletju 23 poškodovanih v oblikovalnici, 22 v prizevalnici, 21 v vlačilnem oddelku itd.

Popolnoma brez poškodb pa je splošna služba, vendar pa moramo pri tem upoštevati nenevarnost delovnih mest. Zelo slabo pa je zaključil prvo polletje obrat TOBI s 33 poškodbami.

Pohvale vreden je obrat KRUŠEVAC z eno poškodbo.

S strani republiškega inšpektorata dela je imel oddelke varstva pri delu več pregledov obratov. Na osnovi teh pregledov je bilo ugotovljenih več kršitev predpisov o varstvu pri delu.

Med glavne neizvršene, z odločbo določene naloge, spadajo:

- izgradnja sanitarnih prostorov
  - zaščita strojev in naprav (nezaščitene stiskalnice)
  - izboljšanje mikroklimatike (ventilacija, temperatura, prah)
  - ureditev težkih, zdravju škodljivih del
  - mehanizacija transporta itd.
- Navedeni program se ne odvíja po predvidenem planu in verjetno tudi do konca 1970 leta ne bo uresničen.

Nerešeni problemi so odlagajo v nedogled, kar povzroča izredno težke in zdravju škodljive pogoje dela, izraža pa se v številu izpadlih dni zaradi obolenj in poškodb.

Pri preprečevanju poškodb na delu je najvažnejša delovna disciplina, katera pa je v našem podjetju v zadnjem času povsem odpovedala. Delavci lahko na delovnem mestu počno kar jih je volja, opuščajo varnostne ukrepe in uživajo na delovnih mestih alkoholne pijače.

V kolikor ostane delovna disciplina takšna kot je, bo stanje varstva pri delu vedno slabše. Vodilni delavci v obratu bi morali imeti večjo podporo samoupravnih organov in organov vodenja, da bi lahko delovno disciplino dosledno izvajali.

Samoupravni organi in disciplinska komisija bi morali to nezdržno stanje reševati po kratkem postopku v korist kolektiva in ne v korist kršiteljev delovnih dolžnosti.

V sedanjí situaciji je stanje takšno, da vodilni delavci v obratu ne ukrepajo, ker se pojavlja v zadnjem času vse več groženj s strani nediscipliniranih delavcev. Tak način reševanja delovne discipline meče slabo luč na celoten kolektiv in na ves vodilni kader, ki mora voditi in uskladi delo, kar pa mu posamezniki onemogočajo.

Strojni park v naših obratih

je že zastarel in ni v skladu z varnim delom. Stroje in naprave je podjetje dolžno nabavljati skladno s predpisi o varstvu pri delu. Investicijski oddelki pa mora te predpise POZNATI!!!

Z novimi stroji in s spoštovanjem predpisov o varstvu pri delu, bo lahko delavec varen na svojem delovnem mestu!

ZDOLŠEK MARJAN ml.

V BEOGRAD...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ker je torej skupna kontigentirana količina predvidena za leto 1969, že bila razdeljena, pri tem pa ne enakomerno, noče Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino več izdajati novih potrdil, predvsem z motivacijo, da ni razpoložljivih sredstev. Zaradi tega nam grozi nevarnost (in ne samo našemu podjetju), da bomo v kratkem obstali s proizvodnjo, če ne dobimo potrdila za uvoz pločevine, katero smo že naročili.

Naša delegacija odhaja v Beograd z namenom, da na dostojanstven in utemeljen način opozori državnega sekretarja za zunanjo trgovino o vzdušju, ki nastaja pri nas kot posledica nepravilne in skrajno škodljive odločitve državnega sekretariata za ZT, ki ogroža najosnovnejše poslovne interese podjetja EMO Celje. Jože Zidanšek

20. oktobra bo fluorografska akcija

20. oktobra bo pričela za vse člane kolektiva fluorografska akcija. Posebej opozarjamo, da je prav fluorografiranje preprečilo širjenje TBC - te težke in nevarne bolezni, ki je do pred 15 leti terjala ogromno človeških življenj.

STROKOVNO POSVETOVANJE EMAJLIRCEV JUGOSLAVIJE

Od 23. do 25. oktobra bo naše podjetje sprejelo emajlirce iz vse države, ki bodo na strokovnem posvetovanju razpravljali o dosežkih s področja emajlirstva. Prav tako bo v okviru posvetovanja letna skupščina emajlircev.

22. oktobra pa bo v naši tovarni letna skupščina mednarodne emajlirske organizacije (International Enamel Institute).

Tudi te prireditve so vključene v praznovanje 75. obletnice kolektiva.

Več o posvetovanju bomo pisali v naslednji številki Emajlirca.

Kdaj bomo uvedli hranilno službo?

Znano je, da smo Slovenci varčni ljudje in je varčevanje pri nas postala že tradicija. V razvoju našega gospodarstva smo imeli že različne oblike varčevanja in je boljše, če se nekoliko zadržimo pri sedanjih oblikah, ki so močno razvejane.

Po osvoboditvi so si naši sindikati prizadevali, da je bila ustanovljena blagajna za tovariško pomoč, ki še sedaj uspešno posluje pri naši sindikalni podružnici in je že marsikoga rešila iz nenadne denarne stiske.

Mnoga podjetja pa so uvedla tako varčevanje, ki je izredno koristno za varčevalca in podjetje. Delavci so se dogovorili, da bodo vlagali denar na hranilno knjižico pri denarnem zavodu (banki) za določeno obrestno mero, vendar pod pogojem, da banka daje na razpolago tako vloženi denar podjetju, v katerem delajo.

Tako varčevanje bi lahko uvedli tudi pri nas in bi bilo izredno koristno za posameznika in za podjetje. O tem smo začeli razmišljati zadnje čase in je o takem predlogu razpravljali tudi upravni odbor, ki je že sprejel svoje stališče do tega važnega vprašanja, ki smo ga močno zanemarili.

Pri takem varčevanju zase in podjetje imajo delavci v mnogih podjetjih tudi večjo obrestno mero kot jo dajejo hranilnice. Če hranilnica da 6% obresti imajo pri takem varčevanju 7 ali več odstotne obresti.

Upravni odbor je na eni zadnjih sej zavzel stališče, naj se tudi pri nas uvede varčevanje in naj bi se prenesle hranilne vloge, iz različnih zavodov, pri katerih imajo naši varčevalci vloženi denar na en zavod, s priloženjem tistega, ki varčuje.

V podjetju bi bila uvedena po-

sebna hranilna služba, katero bi vodil delavec iz tistega denarnega zavoda, pri katerem je vloženi denar na hranilno knjižico. Tajnost vlog je tudi pri takem varčevanju absolutno zjamčena.

Seštevek vlog vseh varčevalcev iz naše tovarne na posebnih knjižicah, bi bila solidna podlaga za dodelitev kredita, ki ga nujno potrebujemo, če hočemo napredovati. Sedaj pa je ta denar na razpolago za razna druga kreditiranja izven tovarne. Z večjo obrestno mero bi imeli več interesa za vlaganje hranilnih vlog pri takem varčevanju, poleg tega pa ima korist celo podjetje, ker nam tak način varčevanja omogoča boljše gospodarjenje in seveda tudi večje osebne dohodeke.

Upravni odbor je tudi sklenil, da se po tem vprašanju skliče sestanek vseh vodilnih delavcev v podjetju po sektorjih in obratih ter funkcionarjev družbenopolitičnih organizacij, na katerem je treba sklicati zbere delovnih ljudi po posameznih enotah, na katerih naj bi se vsi člani kolektiva seznanili z namenom tega varčevanja, povedali bi svoje mišljenja in sprejeli sklep, da s takim varčevanjem čimprej začnemo.

Gospodarsko analitski sektor naj bi organiziral zbiranje pismenih prijav.

DENARNI ZAVOD, S KATERIM BI BIL SKLENJEN SPORAZUM, PA MORA ZAGOTOVITI ABSOLUTNO TAJNOST VLOG, NEMOTENO DVIGANJE IN VPLAČEVANJE VLOG, NORMALNO OBRESTNO MERO, DOLOČANJE MASE VLOG, KI BI ŠTELE V DOBRO NAŠEGA PODJETJA KOT OSNOVA ZA KREDITIRANJE IN DRUGO.

oj

Republiško tekmovanje industrijskih gasilskih čet

27. septembra 1969 je bilo v Mariboru pod pokroviteljstvom TŽV Boris Kidrič Maribor republiško tekmovanje industrijskih gasilskih čet. Tega tekmovanja so se udeležili tudi gasilci našega podjetja. Na tekmovanju je sodelovalo 11 gasilskih desetih iz vse Slovenije. V zelo hudj konkurenci je naša ekipa zasedla zelo dobro 5. mesto, saj je pustila za sabo dobre desetine, kakor so: TŽV Maribor, TAM Maribor, Železarna Ravne, Titan Kamnik itd. S tem so dokazali, da imamo dobre gasilce, ki so sposobni opraviti še tako težke naloge. Posebna zahvala gre vodstvu podjetja, ki je omogočilo sodelovanje. Tekmovanja so se udeležili: Medved Franc, Slattenšek Franc, Kaučič Zdenko, Petan Marjan, Žlender Emil, Koštomaj Jože, Cvek Marjan, Knific Stanko, Golavšek Stanko in Krivec Marjan. Posebno zahvalo zasluži sam prireditelj TŽV Boris Kidrič iz Maribora za tako dobro organizacijo in vpluden sprejem.

NA POMOČ!

Sindikati in svet obrata VI. o proizvodni problematiki

V razpravi o proizvodni problematiki obrata VI. za 3. tromesečje sta odbor sindikalne organizacije in svet obrata ugotovila naslednje:

– največja ovira za nedoseganje planirane proizvodnje je bilo pomanjkanje materiala in polizdelkov. Posebno je problematičen uvožen material. Do zastojev v proizvodnji pa je prišlo zaradi nepravčasne dobave polizdelkov iz Celja.

– zaradi premalih kapacitet v stiskalnici in emajlirnici se surovi in emajlirani polizdelki glede na povišan plan prevažajo iz Celja. Mnogokrat pride do zastojev zaradi nepravčasne dostave, med transportom pa nastane tudi precej izmeta.

– za gotove izdelke v obratu ni skladišč, zato obrat koristi skladišča v mariborskem bazenu, vendar pri tem nastanejo dodatni prevozni stroški.

– v posameznih delavnicah so neprimerni delovni pogoji. Posebno pri montaži KAMINA EMO-5, kjer ni ogrevanja, sodelavci pa nimajo niti garderob niti sanitarij.

– tudi disciplina lahko vpliva na proizvodne rezultate. Opaža se, da so posebno mlajši sodelavci zelo nezainteresirani za proizvodne naloge.

Z ozirom na gornje ugotovitve svet obrata apelira na službe v matičnem podjetju, da omogočijo dobavo materiala pravočasno, posebno iz uvoza ali pa za ta material poiščejo domače kooperante.

Z ozirom na proizvodne naloge v prihodnjem letu se naj proizvodnja v obratu tehnološko zaključuje, da odpadejo stroški transporta, izmeta itd.

Disciplino v obratu pa je potrebno zaostri v skladu s sprejetimi sklepi upravnega odbora.

M. R.

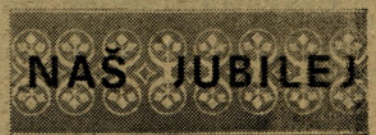
Skromen delež!

Tudi stanovalci stolpnice na Mariborski cesti, ki so pretežno člani kolektiva EMO, so si zadali obveze sodelovati v proslavah 75-letnice obstoja svoje gospodarske organizacije. Glavni napor teh stanovalcev so sicer usmerjeni na uspešnost opravljanja nalog v tovarni, pri tem pa želijo tudi izven svojih delovnih mest, v zasebnem življenju dati poudarek temu velikemu jubileju. Dejansko stoji stolpnica v neposredni soseski tovarne in je zaradi svoje obsežnosti eden reprezentantov tovarne. Prav zato so smatrali stanovalci že skoraj za svojo dolžnost, da skrbijo za čimbolj urejeno stolpnico in njeno neposredno okolje. Zato ni naključje, da so stanovalci želeli urediti notranjost skupnih prostorov stolpnice in nazadnje tudi neposredno okolje. V ta namen so prebelili hodnik in nalepili še nekaj tapet. Pri glavnih vhodnih vratih so postavili vetrolov, ki ga bodo še zasteklili. V spomladanskem času so prepletkali s prostovoljnimi delom klopi na zelenicah in vsadili nekaj okrasnih grmov na zelenice. V prejšnjem letu urejena okrogla greda, je bila nasajena s cveticami in stanovalci negujejo ter urejajo tako grede kot zelenice, ki so jih tam, kjer so bile uničene od zime, ponovno zasadili. Tudi na čistočo okolja stolpnice da-

jejo stanovalci poudarek. Za odpadke uporabljajo za to določene posode in le redki so primeri, da je veliko dela s čiščenjem odpadkov, ki jih le redki malomarno odmetavajo. V programu imajo stanovalci še v tem letu urediti dovoz do stolpnice, ki od vsega začetka ni bil urejen in za sedaj uporabljajo dovoz preko pločnikov. Postaviti pa imajo tudi namen cestno svetilko na poti od stolpnice do tovarne. V zimskem času je nerazsvetljena pot ob padavinah in blatu kaj neprijetna in pusta. S prostovoljnimi delom so se stanovaleci obvezali sodelovati v kolikor bodo na razpolago sredstva za nabavo materiala, ki je potreben za realizacijo še neizvršenega programa.

Tako se tudi stolpnica s svojim okoljem, vključuje v urejeno okolje tovarne in tovarniške ambulante, ter prispeva v tem stanovalci skromen delež k proslavljanju 75. obletnice obstoja tovarne, na kar je ponosen sleherni član kolektiva, saj takih jubilejev ni mnogo.

F. S.

HALO 36-17

ŽE SAMO DOPIS LAHKO POVRNE OMAJANO ZAUPANJE V PROIZVAJALCA!

»Zahtevam izpolnitev vaših obveznosti po garancijskem listu. V nasprotnem primeru vas bom tožil, ker je vaš neodgovorni delavec podrl moje zaupanje v vašo poslovnost... Presenečen sem nad takšnim postopkom vaših odgovornih služb in delavcev, ki ne opravljajo zakonskih obveznosti...

V primeru, da boste še naprej molčali, bo tožbi sledila tudi »reklama« v časopisu, ker je moj primer prešel vse meje neposlovnosti... Zame je to pravo maltretiranje, ki ga nisem pričakoval...

Vprašujem vas tudi, ali je servis (Termoelektro, Sarajevo op. p.) dolžan urgirati zamenjavo lonca (ECONOM op. p.) ali je to naloga teh nesrečnih kupcev...

Tako ali vsaj nekako tako prične večina reklamacij, ki jih kupci naslavljajo na Servis EMO Celje. Ton in izrazoslovje v reklamacijah so vse prej kot človeški, vendar razumljivi, če se reklamacijski postopek kupcev vleče v nedogled in izgleda brezizhoden, nerešljiv.

Človeka takšno pisanje spravi v negotovost nad uspešnostjo lastnega dela in pomeni pravzaprav nezaupnico lastnim prizadevanjem. Postavi se vprašanje, kako rešiti ugled podjetja, povrniti zaupanje v ljudi, ki v njem delajo. Na praktičnem primeru vam želim prikazati eno izmed možnosti ob popolnoma na srečo izbranem »dosjeju« kupca Nadaždin Danila iz Tuzle.

V odgovoru na dopis, ki mora biti jaseh, odločen in vljuden, mora Servis EMO najprej zavarovati podjetje pred izsiljevanjem. Opravičilu v odgovoru sledi približno naslednja prošnja:

»Prosimo vas, pošljite nam garancijski list, v primeru, da garancijskega lista nimate, pa prosimo za račun. V primeru, da iskanih dokumentov nimate, bomo vseeno rešili vaš ne-ljub primer v za vas primeren roku.«

V odgovoru na prošnjo Servisa EMO je tovariš Danilo Nadaždin pokazal zelo korekten odnos, ko je poslal prepis računa, potrdila o prejemu v servisu »Termoelektro« Sarajevo

(pogodbeniku takratnega pogodbenega servisa »Contal« iz Ljubljane) in potrdilo o večkratni urgenci v »Termoelektro« v Sarajevu.

Omenjeni dokumenti so dokončno dokazali upravičenost kupčeve slabe volje in jeze in so nudili solidno osnovo nadaljnjemu raziskovanju tega primera, ki skopo opisan izgleda takole:

Kupec je 20. maja 1968 pri »Na-na« Sarajevo kupil lonec ECONOM. Po nekajkratni uporabi je lonec pri bakelitnem ročaju začel puščati in zato je kupec odnesel ECONOM 6. septembra lani v servis »Termoelektro« Sarajevo. Servis »Termoelektro« Sarajevo je bil pogodbenik Servisa Contal iz Ljubljane, katerega je podjetje EMO Celje pogodbeno pooblastilo za servisiranje na področju Jugoslavije. Dne 23. septembra 1968 je kupec dvignil ECONOM v servisu »Termoelektro« Sarajevo, vendar je bil tako »strokovno« popravljen, da pokrova ni bilo mogoče zapreti niti odpreti. Kupec je tako »popravljeni« lonec takoj ponovno reklamiral in odšel. Po šestmesečnem čakanju je kupec nekajkrat urgi-

ral pri »Termoelektro« Sarajevo, kjer so se izgovarjali na tovarno EMO. Sodu potrpljenja kupca je počilo dno in napisal je protestno pismo (po njegovih navedbah že drugo op. p.) direktno na EMO Celje.

Iz potrdila »Termoelektra« iz Sarajeva je razvidno, da je 15. oktobra 1968 lonec ECONOM odromal v »Contal« Ljubljana, kjer se je sled za njim pretrgala. Servisu EMO Celje še do danes ni uspelo odkriti sledi, čeprav ta jasno vodi v »Contal« Ljubljana. Žal usoda tega ECONOMA nikdar ne bo znana. Znan pa je konec neprijetne zadeve. Kupec je takoj za dokumenti poslal obširno pismo, v katerem med ostalim pravi:

»Želim vam povedati, da sem doslej kupoval izključno vaše proizvode — lonce garant (elektro garant op. p.) in EMO (klasična posoda op. p.), s katerimi sem zelo zadovoljen, toda z ECONOMOM sem bil »z-maltretiran«... Verjel sem vaši poslovnosti. Enako tudi zupal v kvaliteto proizvodov. Da je to res, govori dejstvo, da imam vso emajlirano posodo vaše proizvodnje; ECONOM

lonc in molk pa sta mi menjala prepričanje. Vendar mi vaše pismo vrača staro zaupanje v vašo poslovnost...« Dne 9. junija je Servisna služba EMO odpremila na kupčev naslov nov lonc ECONOM in ga o tem obvestila.

O uspehu posega najzgovorneje govori dopis kupca naslovljenega na Branka Slandra v našem servisu. Med ostalim pravi:

»...Po moji urgenci ste hitro reagirali in izpolnili obljube v vašem dopisu 25. maja t.l. ... Poleg opravičene jeze se vam na koncu najiskreneje zahvaljujem in sprejemam vašo opravičila. Iz vsega postopka sklepam, da »molčanje« ni vaša praksa, temveč gre za podoto, ki ste jo popravili, odpravili.

Zahvalite se v mojem imenu Servisni službi, ki mi je poslala popolnoma dober in funkcionalen ECONOM.

S spoštovanjem Vaš kupec Danilo Nadaždin.«

Iz vsega srca želim Servisni službi še mnogo posegov s takšnim koncem, kot ji tudi želim, da do takih neprijetnih posegov sploh ne bo prihajalo.

— erko —

MOJE PEČKE EMO-5 NE DAM ZA NOBENE

pravi Marija Šuster s Polzele 151 in si zadovoljno mane roke. Zakaj? Zaman vendar ne, saj je lastnica prve peči EMO-5 izdelane v naši tovarni.

Pred mesecem dni se je pred tablo EMO Celje — Servis v Kovinarski 8 ustavil VW kombi in šofer je prijavil reklamacijo peči na olje EMO-5. Rutinsko s poklicno vljudnostjo ter nasmehom sem šoferja sprejel in vprašal po njegovih težavah. Hitro sva se sporazumela, da peč »toči« na navojnem priključku s čistilno iglo. Popolnoma res je, da takšna stvar sploh ni prijetna, ker v takih primerih smrdi po olju. Po prevzemu peči in pregledu njenih podatkov sem ugotovil, da gre za peč na olje EMO-5 z registrsko številko 00001. S presenečenjem sem spoznal, da imam pred sabo prvo peč na olje, ki je stekla iz proizvodnje EMO.

Po opravljenem popravilu in kontroli sem obiskal lastnico prve peči na olje EMO-5 in kljub njenim osmim križem je bil pogovor vester in zanimiv.

»Kaj ne poveste? Peč da ste

že »zrihtali«? To ste pa res »fejst« fantje... Stiriinosemdeset let že tlačim zemljo, veste, noge me že ne »držijo«, pa sapa, toda kaj hočemo starost.«

»Lepo imate, res, vseč mi je pri vas!«

»Veste začeli smo iz nič. Se za barako smo kupili žeblje in deske. Danes je vse čisto drugače. Naša »birčoft« je prav imenična. V »štali« imamo štiri glave goveje živine. Sedaj, ko sta svinjli »povrgli« kar dvajset glav »praset«, pa hišo »marof«. Sicer pa vas verjetno to ne zanima.«

Videl sem, da je neprestano pogledovala na vrnjeno EMO-5, kot bi se bala, da ji jo bom odpeljal. Izkoristil sem premor in jo vprašal, kako in kje je peč kupila.

»Veste poznam enega vašega uslužbenca. Ta mi je povedal, da se dobijo »fajn« peči, ki jih ni treba stalno paziti, da so boljše od tistih na premog. Pa še mi je povedal, vendar se ne spomnim. Tako me je »nahujskal«, da sem jo kupila.«

V razgovoru sem zaznal, da je bila kupljena s popustom in se pošalil, da jo bom odpeljal nazaj v Celje — v tovarniški muzej.

»To pa že ne. Moje pečke mi že ne bo nihče jemal! Ne dam je za nobene dnarje. Kaj pa mislite, kako je to »primax«. Nič dela, nobenih sitnosti ni. Sin jo nalije, jaz pa samo vrtim gumb, se grejem in si mislim, res boljše pečke ni od mojega Kurim pa največ na ena.«

Iskreno povem, da sem ob pogovoru pozabil na vse reklamacije in postal prepričan, da mora biti peč na olje zelo dobra zamisel. Vendar sem vrtil dalje z vprašanjem, kdaj se ji je peč pokvarila.

»Veste, pokvarila se mi je že sredi zime, ko je »dobila čuden duh... Popraviti je pa nisem dala, ker sem se bala, da mi pečke ne boste vrnili. Zelo se mi je namreč priljubila. »Ondan« pa sem rekla »pobu« naj jo le pelje »zrihtat«.

Opravičil sem se, ker smo peč vrnili šele po dobrem ted-

Mladinsko tekmovanje za pokal »EMO 75 let«

V okviru programa, ki si ga je zastavilo mladinsko predsedstvo za praznovanje 75 let obstoja tovarne EMO, je bil v sredo, 24. septembra 1969 turnir v malem nogometu. Vabilu sta se odzvala TAM Maribor in SATURNUS Ljubljana, medtem ko je TOBI v zadnjem hipu odpovedal udeležbo. Tekmovanje je bilo dobro organizirano in je

je SATURNUS zmanjšal na 5:2. Sele to je znova zbudilo domači napad, ki je dosegel še dva zadetka (Gregl, Pirnat) in postavil končni rezultat 7:2.

V naslednji tekmi smo igrali s TAM Maribor. Tekma se je končala z 2:2. Povedli so Mariborčani, ki so imeli najboljšega igralca v Mlakarju, preko Vrana. Vendar to ni zmedlo domačega moštva. Po lepi podaji Hojnika je Žvižej z glavo dosegel izenačenje in to je bil rezultat polčasa.

NU, kjer je TAM presenetljivo izgubil s 3:1.

Končni vrstni red:

1. EMO Celje 2 1 1 0 9:4 3
  2. SATURNUS Ljubljana 2 1 0 1 5:8 2
  3. TAM Maribor 2 0 1 1 3:5 1
- Na sklepnem delu turnirja je ekipa EMO prejela pokal, ostale ekipe pa diplome. Najboljša strelca MURŠIČ (EMO) in ČESELIC (SATURNUS) ter najboljši igralec turnirja MLAKAR (TAM) so prejeli priznanja.

MLADI V EMO

Zahvala velja osnovni šoli Hudinja, ki nam je dala na voljo igrišče ter naši propagandni službi, ki je omogočila, da smo vsem udeležencem jubilejnega turnirja poklonili naše reklamne artikle. Zahvaljujemo se foto krožku EMO za sodelovanje, posebno pa gospodinjstvem krožku za zelo skrbno pripravljeno pogostitev udeležencev.

Turnir je v celoti uspel in dostojno reprezentiral našo tovarno, s tem pa tudi uspešno zaključil del programa mladih v počastitev 75. obletnice.

Adolf Žvižej

potekalo brez zastojev. Na četku smo svečano dvignili na drog našo zastavo.

Najprej je bilo srečanje EMO — SATURNUS. Povedlo je domače moštvo po Pirnatu, da bi kmalu zatem Ljubljančani izenačili in to je bil tudi ves odpor gostov v prvem polčasu. Domače moštvo je s hitrimi podajami povsem zmedlo goste in po Muršiču 2, Hojniku in Greglu odšlo na odmor z rezultatom 5:1.

V drugem polčasu smo nekoliko popustili in dovolili, da

Predaja pokala — ostal je doma

V drugem delu smo v obdobju premoči TAM dosegli vodeči zadetek preko Muršiča, vendar je TAM v zadnjih minutah izenačil na 2:2.

V zadnji tekmi sta se pomerili moštvi TAM in SATUR-

Domače moštvo: KAČ, RA-TEJ, ŽVIŽEJ, KVARTIČ, HOJNIK, PIRNAT, GREGL, MURŠIČ zasluži za fair in dobro igro vse priznanje, posebno pa vratar KAČ DANILO, ki je bil s pravimi bravurami najboljši vratar na turnirju.

Ekipa pred srečanjem

D'NARJE!

nu, vendar me je prekinila.

»Veste, vedela sem, da bom morala čakati. Zato sem jo dala popraviti sedaj poleti, ko še ni mrzlo. Sploh pa se mi zdi, da je zelo pametno poletni popravljati peči. Ze včasih so nas učili, da se spomladi pripravlja jesenska »berba«, pa to še danes drži.«

Pogovor je zopet stekel na gospodarjenje, sadjarstvo, poljedelstvo in zdravje, ko se je sogovornica nečesa spomnila in živahno povedala: »To vam že lahko povem, da sem vsem sosedom pripovedovala o svoji pečki in da jo le naj kupijo, če jo le dobijo. Slišala sem, da se ne dobijo... Sama že ne vem več, kaj sem vam že lepega povedala o moji pečki, samo to še vem, da je res prima peč.«

Zahvalil sem se za prijaznost, za izgubljeni čas in z veseljem sprejel povabilo, da naj le še pridemo iz EMO poslušat dobre reči o naših proizvodih. In resnično, dobrega se človek nikoli ne brani poslušati...

POZIV MLADINKAM MLADINCEM

Športna komisija mladinskega aktiva naše tovarne je sklenila, da se mora športno življenje v EMO razširiti in popestriti. Za jesen pripravlja vrsto tekmovanj v različnih panogah. Nujno je, da se tudi mladinke enkrat vključijo v krog tekmovanj, ker so do sedaj pokazale veliko indolentnosti do športa. Tekmovanja se bodo pričela z mesecem oktobrom. Kot prvo je predvideno interno prvenstvo v malem nogometu, rokometu, namiznem tenisu in šahu, vključno za mladinke seveda razen nogometa. Prosimo vse, ki so ljubitelji športa, da se prijavijo v čim večjem številu — brez vsakršnih kompleksov. Najboljši tekmovalci bodo sestavljali potem mladinsko reprezentanco tovarne EMO, ki nas bo predstavljala v tekmovanju z drugimi tovarnami!

Podrobnejše informacije bodo objavljene na plakatih po tovarni. Želimo, da bi tekmovanje doseglo svoj cilj in aktiviralo masoven odziv mladincev, ki so postali precej ravnodušni do vsega. Prepričani smo, da je pri nas ogromno ljubiteljev športa, ki bodo malo razgibali zaspanost med večino mladincev.

Športna komisija želi vsem veliko uspeha — posebno pa še dekletom, ki se doslej še niso pojavile na tekmovanjih.

Slavko Kunstek

Sestavek objavljen v zadnji avgustovski številki Emajlirea »Le kaj bo z našo malico« je naletel na odobravanje v vsem kolektivu in posebej v sami splošni službi, kjer zagotavljajo

BO, BO NEKAJ

Eden najtežjih problemov, s katerim se vsakodnevno ukvarjamo v splošni službi, je družbena prehrana zaposlenih. Dejstvo, da smo na tem področju po osvoboditvi naredili relativno malo in da naš delavec še vedno uporablja svoj obrok na delovnem mestu, je iz higien-sko-zdravstvenega vidika in človeške etike neprimerno. Vse druge vidike problema pa je temeljito obdelal avtor M. J. v predzadnji številki Emajlirea z dne 29. 8. 1969.

Vseh zgoraj navedenih problemov pa ne bomo mogli rešiti, če služba ne bo imela na razpolago hladilne in druge opreme, vsekakor pa lahko nekaj problemov rešimo z večjo domišljensko in doslednostjo nas vseh, posebno pa delavcev odgovorne službe.

V prvem planu imamo zahtevo po kakovostni in kalorični izboljšavi toplega, hladnega in dietnega obroka. Prav tako moramo doseči boljšo kvaliteto mesnih izdelkov, ki jih uporabljamo za toplo in hladno malico. Cena obroka je tako visoka, da bi morala biti malica takšna, da bi zadovoljila veliko večino koristnikov. To bomo dosegli s tem, da bomo:

1. popestrili jedilne liste;
  2. k izboru jedil pritegnili širši krog sodelavcev (tudi ideje zaželjene);
  3. vsak dan kontrolirali pripravo in delitev hrane v Samopostrežni restavraciji;
  4. zagotoviti moramo, da bo obrok topel;
  5. delitev ne bo več centralna, temveč bomo malico dostavljali z elektrovozički v obrate in delavnice;
  6. spremenili bomo sistem evidence in uvedli nazaj že izdelan standard;
  7. zagotoviti moramo takojšnje vračanje posod, predvsem pa primerno ravnanje s posodami;
  8. kakovostno in količinsko poboljšali ter popestrili hladni obrok (kumarice, gorčica) itd.
- Imamo še druge konkretne izboljšave, ki jih boste lahko sami ugotovili v bližnji prihodnosti.

Kako pa v prihodnje?

Upošteva se sklep UO podjetja z dne 9. januarja 1969 je splošna služba zbrala nekatere potrebne podatke za izgraditev objektov družbene prehrane v podjetju EMO. Ko smo zbirali podatke smo obiskali podjetje TAM Maribor, Železarno Ravne na Koroškem, Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani in še nekatere stro-

kovnjake in prišli na osnovi tako zbranih podatkov do naslednjih zaključkov. Če je bilo poprečno število zaposlenih od 1. 1.—20. 8. 1969 3537 delavcev in je bilo poprečno število izostankov 611 delavcev, je bilo dejansko na delu v tem času približno 3215 delavcev. V tem časovnem obdobju smo dnevno izdajali 3347 toplih, hladnih in dietnih obrokov malic. Diferenca nastaja zaradi tega, ker delavci drugih podjetij, ki delajo pri nas, prejmejo malico v našem podjetju.

Tako razdelimo na dan v poprečju na dopoldanski izmeni 1109 toplih, 893 hladnih in 127 dietnih malic. Skupaj 2129 malic. V popoldanski izmeni razdelimo približno 500 toplih, 295 hladnih in 41 dietnih ali skupaj 836 malic. V nočni izmeni delimo le hladne malice, in sicer poprečno 355 obrokov.

Na osnovi takšne analize in potreb ter upoštevaje dejstvo, da ne bi bistveno povečali števila zaposlenih v naslednjih letih in tudi v daljši perspektivi z ozirom na razvojni program, moramo predvideti, da bi naša bodoča samopostrežna jedilnica imela 600—800 sedežev. Z ozirom na frekvenco v dopoldanski izmeni bi bilo mogoče doseči, da v treh izmenah zadovoljimo vse potrebe zaposlenih po malici, kosilih in večerjeh. Na osnovi tako ugotovljenih potreb, bi morali zagotoviti izgradnjo jedilnice velikosti 50 x 30 metrov, tj. na površini 1500 m².

Vse samopostrežne jedilnice, ki so zgrajene v novjšem času, so zgrajene tako, da so na vhodni strani poleg umivalnic in sanitarij vgrajene tudi samopostrežne linije, na drugi strani jedilnic pa bifeji. Čisti prostor za jedilnico bi moral biti v našem primeru dolg 20 metrov, širok pa približno 45 metrov. V tako jedilnico bi se dalo vgraditi mize, ki bi bile dolge 20 metrov, pri čemer bi lahko računali 0,75 metra dolžine na osebo in bi tako dobili ob vsaki mizi skupno 54 sedežev. Če bi vgradili v ta prostor v razmaku 2,5 metrov mize na celotni površini, bi tako dobili 8 zaporednih miz, kar bi dalo 432 sedežev v vsakem delu samopostrežne jedilnice. Skupno bi znašale kapacitete 864 sedežev. V medprostoru med obema linijama miz, kjer je še približno 8 metrov prostora, pa bi lahko namestili še 4 ali več miz, ki bi jih uporabljali kot morebitna stojišča za uporabljen hladnega ali tudi toplega

obroka. Na drugi strani jedilnice pa bi morali biti vgrajeni bifeji s potrebno opremo in skladiščnimi prostori. Oba prostora, tj. priprava obrokov in bifeji, bi morali biti ločeni od jedilnice z lesenimi pomičnimi vrati.

Lokacija bodoče samopostrežne jedilnice naj bi bila na prostoru med upravo in proizvodnimi obrati, ker je že v tem delu najbolj funkcionalno postavljena. Zgrajena naj bi bila na mestu, kjer je bila predvidena že po idejnem načrtu kot v sklopu objekta B. Provizorična rešitev ne pride v poštev, ker sanitarni predpisi zahtevajo maksimalno ureditev in zaradi tega dejstva bo najbolje, da zgradimo samopostrežno jedilnico kot je to bilo predvideno že v objektu B.

Da bi bile priprave projektov strokovno pripravljene, bo potrebno naročiti projekt pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva, ki je do danes naredil več deset projektov za samopostrežne in druge jedilnice ter kuhinje. Ugotovili smo, da imajo največ izkušenj na področju tovrstnega projektiranja. Pri programiranju jedilnic pa upoštevajo tudi naj sodobnejše rešitve in tudi možnost uporabe sodobne tehnologije za pripravo obrokov, kar pogojuje tudi vgraditev sodobne in funkcionalne opreme, to pa zagotavlja tudi ekonomičnost poslovanja.

Projekt vsebuje tele faze dela:

1. Programske podlage:

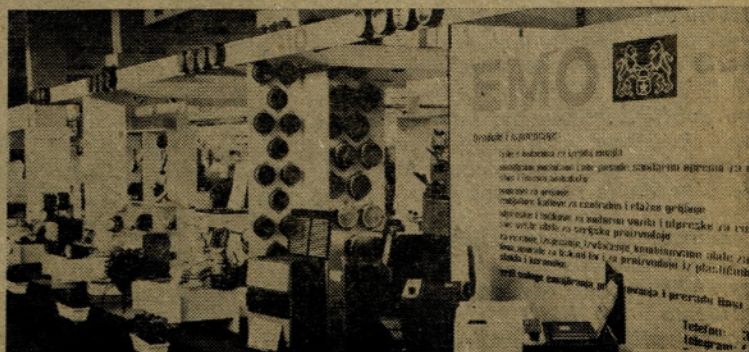
- obdelava podatkov investitorja;
- izračun dnevnih potreb živil in izdelava funkcionalnih osnov za shrambe z navedbo potrebnih temperatur in vlage za različna živila ter potrebne količine surovin za določen čas;

- navedba talnih površin in povezave med prostori.
  - 2. Idejna rešitev menze:
    - dispozicijski načrt prostorov in opreme; skica v merilu 1:100.
  - 3. Predračun za opremo:
    - specifikacija opreme s tehničnimi podatki in aproksimativnimi cenami ter predračunom;
    - specifikacija transportne opreme s predračunom; inventarja s predračunom.
  - 4. Popis organizacije dela:
    - opis organizacije dela in strokovna struktura kadrov z opisom delovnih mest.
- Zavedaje se dejstva, da smo velik potrošnik z več kot 5.000,00 dinarjev poslovnega prometa, imamo možnost postaviti pred bodočega poslovnega partnerja, da sam ali z našim sofinansiranjem zgradi samopostrežno jedilnico. Interesentov je več in zato ne bo težko doseči cilja, ki smo si ga zadali. Zato bi morali potrditi projekt za novo jedilnico že v mesecu decembru tega leta, da bi tako lahko poslovni partner pri razdelitvi sredstev ob načrtovanju investicij za leto 1970 že odločal o našem konkretnem primeru.

Pri tej odločitvi pa nastaja še vprašanje, ali v celoti zupati poslovanje poslovnemu partnerju, torej pripravo in delitev toplega, dietnega in hladnega obroka, kosil in večerij, ter ostalih uslug kot so: prodaja v bifejih, kuhanje čaja, dobava mlečnih izdelkov, predvsem pa modernizacija prodaje tobaka in brealkoholnih pijač preko avtomatov itd? Ob taki rešitvi bi si morali zagotoviti vse možnosti kontrole v vseh fazah priprave in delitve, ter poslovanja poslovnega partnerja.

Drugič pa več o objektu in morebitnih poslovnih partnerjih.

L. P.

Objavljamo še posnetek z druge strani našega paviljona v Zagrebu

Ali je protipravna materialna korist vredna dobrega imena človeka - delavca?

Delavci iz skupine za čuvanje premoženja podjetja so 12. septembra letos ugotovili, da so v skrivališču stare topilnice štirje paketi delov za pomivalne omarice. Takoj po odkritju smo odredili, da so pakete prepeljali v sektor kvalitete, kjer so pod nadzorstvom vodje proizvodne kontrole opravili klasifikacijo delov. Na osnovi ugotovitev proizvodnega kontrolorja je bilo zaključiti, da je bilo le 20 odstotkov delov III/a kvalitete, vsi ostali deli so bili I/a kvalitete.

Kasneje so našli v teh prostorih še eno pomivalno omarico, medtem ko so naslednje pomivalne omarice našli do 15. septembra v bivšem skladišču radiatorjev. Ta najdba nam je bila popreje onemogočena, ker je bilo tega dne z vagonskimi pošiljkami odpeljanih precejšnje število oljnih pečij in tako smo odkrili skrivališče za nadaljne tri pomivalne omarice. Skupno smo zasegli 8 paketov pomivalnih omaric, za katere velja ista ugotovitev kot zgoraj, toda vemo le za lastnike treh pomivalnih omaric, druge lastnike bomo ugotovili v prihodnosti.

S hitrimi posegi smo ugotovili, da smo na sledi precej razvejani dejavnosti, protipravni prodaji delov pomivalnih omaric

vršno in brez pooblastila začele dajati potrdila za dele pomivalnih omaric z označeno kvaliteto III/a izdelka. S takšnim potrdilom so posamezniki odšli k skladiščniku odpadnega materiala, ki je na osnovi tako izdanega potrdila izdal drugo potrdilo, na katerega je dodal le priimek in ime bodočega lastnika in koliko kg tehtajo deli ter ceno. S tem potrdilom je koristnik plačal dele pomivalne omarice

prav jasno, da nima pooblastila za prodajo III/a izdelkov, kot je bil to konkreten slučaj. So še druge pomanjkljivosti, ki jih bo ugotavljala disciplinska komisija zanj in ostale, ki so se okoriščali na račun vseh zaposlenih v EMO.

Vsak posameznik je plačal dele pomivalnih omaric, ki so bili prekvalificirani v odpadni material po ceni 0,17 dinarjev in bakelitni okvir 12,00–14,00 di-

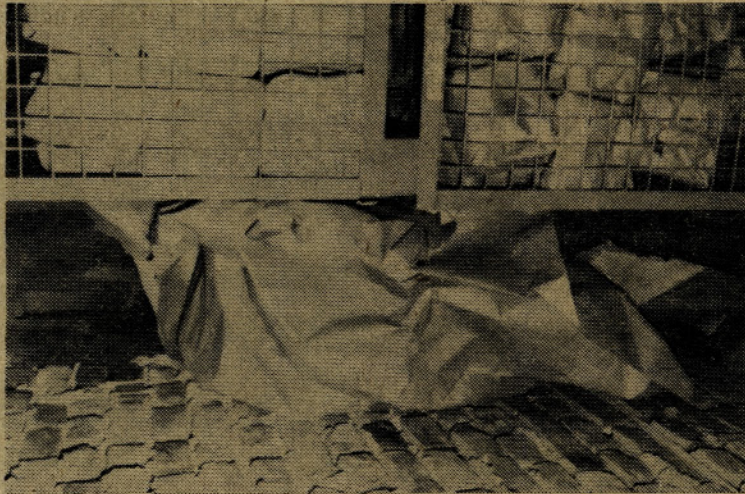
na za tistih osem komadov kompletov, ki so najdeni in vrnjeni proizvodnji. Skupna škoda bi znašala 9.500,00 dinarjev.

Ko smo proučili način, ki so ga uporabljali v tem primeru, moramo ugotoviti, da je stopnja odgovornosti na zelo nizki ravni pri nekaterih zaposlenih, predvsem v montažni delavnici, pa tudi zunaj te. Lahkomiselnost, s katero so tako podjetno odjadrali v to avanturo, kaže na dejstvo, da ljudje veliko ne premišljajo kadar gre za imovino, ki je last vseh in je v končni fazi družbena lastnina.

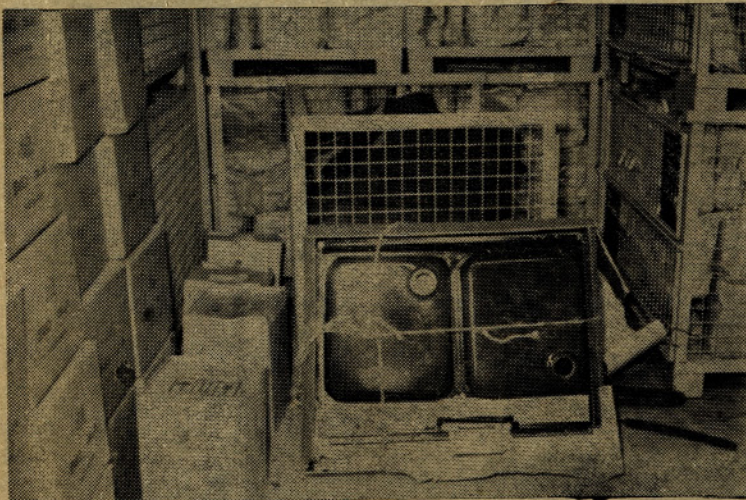
Nihče izmed prizadetih verjetno pri sebi ni razmišljal o posledicah, ki ga bodo prizadele, če se zadeva odkrije, še manj pa so se posamezniki zavedali, da s takimi dejanji škodujejo delovni skupnosti.

Iz tega lahko zaključimo, da ukrepi organov samoupravljanja ki smo jih sprejeli na 16. redni seji delavskega sveta podjetja 27. avgusta, niso pozitivno delovali na vse posameznike. Po tem času se je ta dejavnost razmahnila in dosegla največjo razvejanost v mesecu septembru – do odkritja.

Morda bo kdo vprašal, kako je bilo mogoče kljub organiziranosti določenih služb razviti takšno dejavnost? Vsi soudeleženi se izgovarjajo drug na drugega, toda dejstvo, da so zabojerje s kompletnimi deli pomivalne omarice vozili kot odpadni material, daje slutiti, da tudi odgovorni šoferji naših poslovnih partnerjev niso ravnali v skladu z določili pogodbe. Ugotovili smo, da je imela komaj polovica odpeljanih omaric do-
(Nadaljevanje na 11. strani)

»Skrivnost« zakrita s posodo...

Takšnale je pa tehnologija pakiranja umivalnih omaric »za čez ograjo.«

po III/a kvaliteti, preko podjetja Surovina in Dinosu. Zasegli smo določeno dokumentacijo pri skladiščniku odpadnega materiala in končno z zbiranjem podatkov pri omenjenih podjetjih prišli do zaključka, da gre za prodajo ca 25–30 pomivalnih omaric v delih. Toda vsaka izmed teh je imela vse dele in jo je mogel vsak sestaviti in prodati. Pri tem smo takoj ugotovili, da so proizvodne kontrolorke opravljale svoje delo po-

pri Surovini ali Dinosu. Na osnovi izstavljenega računa in odpremnice je bil mogoč odvoz paketa itd.

Na ta način je 11 delavcev podjetja odpeljalo 17 pomivalnih omaric, 6 delavcev še pomivalnih omaric ni prejelo, 5 delavcev pa je takšnih, da so omarice že vplačali, pa jih niso prejeli.

Skladiščnik odpadnega materiala je tudi povsem neupravičeno izdajal potrdila. Če je odgovoren za odpadni material, je

narjev, tako je vsakega koristnika stala pomivalna omarica ca. 20,00 dinarjev, nekateri pa so pri preprodaji še dobili za pomivalne omarice ca. 400,00 dinarjev itd.

Tako sklepamo, da je podjetje prejelo po pogodbi in fakturah plačilo v znesku ca. 340,00 din, da pa je stvarna vrednost teh pomivalnih omaric nekje 6.460,00 dinarjev, če bi bile omarice artikel 660 in II/a kvalitete. Škoda je ogromna, toda zmanjšana je

Vsak kotiček pride prav za skrivališče

SPOMINI NA KORNATE

Akcija podvodnega krožka LT
V svetu tišine - na lovu za ribami,
školjkami in amforami

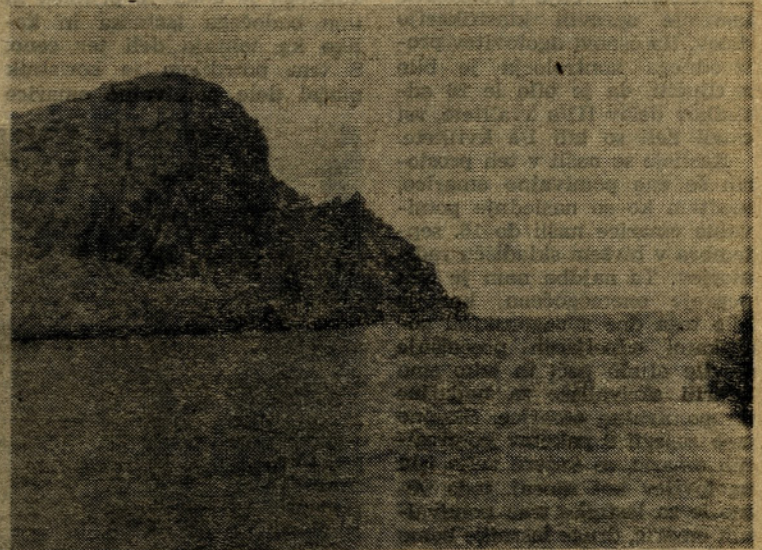
(Nadaljevanje sestavka »Sprejem v Murterju«)

Kljub temu pa smo z veseljem sprejeli njegov predlog, da nas seznanijo s člani murterskega podvodnega društva. Razen tega nam je povedal, da se bodo vsak čas vrnili s Kornatov prvokategorijski s plenom in da lahko prisostvujemo razglasitvi rezultatov ter podelitvi nagrad najboljšim jugoslovanskim podvodnim lovcem, kajti prispeli smo ravno na zaključni večer prvenstva za prvo kategorijo v podvodnem ribolovu.

Najprej smo razložili prtljago in opremo, si ogledali okolje in ladjo, porinili v morje naš čoln in pri tem ugotovili, da se nam obetajo lepi trenutki, kajti tako opremljeni kot letos, se še nismo podali na nobeno akcijo.

tiavnimi člani. Ker so nas družili skupni interesi, smo se lahko sproščeno pomenili o najrazličnejših problemih in zanimivostih, o Murterju, Kornatih, loviščih, o delovanju njihove organizacije in podobnem.

Mesto Murter leži na severozahodnem delu otoka Murter. Svoj čas je bilo naseljeno z Iliri, Grki in kasneje z Rimljani. Konec trinajstega stoletja je bilo naseljeno že s Slovani pod imenom Villa Magna (velika vas). Z vseh strani je obdano s številnimi otoki pod skupnim imenom »Murtersko-kornatski arhipelag«. Arhipelag obsega več sto otokov, od katerih je deset naseljenih. Oločje je tako nad kakor pod morsk gladino zelo slikovito. Večina otokov je ob sestopu v morje izredno ostro razbrzdanih,

S poti okoli Kornatov

nad starostjo teh starcev, dobiš občutek, da bi preživel kamnita tla, iz katerih rastejo. Oliva je drevo stoletij in kamna; čim starejša je in iz tršega kamenja raste, boljše in obilnejše plodove daje.

Na nekaterih najbolj osamljenih in skrivnostnih otočjih pa bo vneti raziskovalec s presenečenjem naletel na čredico začudnih koz, ki so poleg galebov in kake izgubljene divje race edini večji naseljenci otoka.

Murtersko društvo za podvodne dejavnosti je izredno močno in plodno. Res pa je, da ima vse možnosti za razvoj. Večji del

Murtersko-kornatskega otočja je v lasti Murterčanov. Razen tega je na murterskem področju več kot tri sto plovnih objektov, od najmanjših čolnov preko večjih turističnih bark do največjih ribiških ladij.

SREČANJE Z JUNAKI MORJA

Se isti večer smo srečali najboljšo potapljačo Jugoslavije, dva dni kasneje pa smo z njo navezali tudi ožje stike.

Na dan našega prihoda v Murter se je končalo tekmovanje za državno prvenstvo v podvodnem ribolovu prve kategorije.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Pred odhodom ...

Poleg tega nas je presenetil še ladjar s svojo, dobrih deset metrov dolgo in pet metrov široko barko. Prava ribiška jahta za daljše križarjenje po morju. Opremljena je bila z močnim motorjem, pokrito kajuto in s štiri širokimi posteljami.

Kljub vsemu pričakovanju pa je bila naša prva ugotovitev o Murterskem morju, da je mokro, slano in skrajno mrzlo.

Ze prvi dan smo navezali stike z murterskimi potapljači. Naš ladjar je bil svoj čas eden prvih sodelavcev in ustanoviteljev društva. Najprej nas je seznanil s predsednikom, potem pa smo se kmalu popoldne ob pomolu našli s še nekaterimi drugimi ak-

tako da moraš stopati v morje s skrajno previdnostjo.

Prebivalci gojijo po otočju, kjer je le mogoče, olive, smokve, mandlje in drugo sadje. Skoraj vsak nasad je zavarovan z močno kamnito ogrado; vsaj za kamenje tu ni problem. Najprej smo menili, da pomenijo v nedogled razpotegnjene ograde iz kamnjenega obrambo pred vetrom, da le-ta ne bi odnesel fistih skopo odmerjenih krpic zemlje, toda kasneje smo izvedeli, da so zgrajene zgolj kot ovira pred ovčami in kozami, da ne uničujejo nasadov oliv. Ponekod se s spoštovanjem ustaviš pred statimi skrivenčenimi, toda kot kamen žilavimi olivovci in ko se zamisliš

Na Murterju ...

REKREACIJSKO - TURISTIČNI CENTER PODMEDVEDJAK

Dela na vseh objektih tega centra prihajajo v zaključno fazo. Tudi urejanje okolja, predvsem pa stavbnega zemljišča pri depandansah na Golteh grede v izvedbo in bodo končana najkasneje v letošnjem oktobru.

Vse okolje in zemljišča bodo urejena po projektu Gradisa in to enotno, da bo zagotovljen estetski izgled in funkcionalnost zgrajenih elementov. Vrednost teh del za naše depandanse je predvidena na 139.855 dinarjev z zelo ugodnimi roki plačila. Izvedli bodo še zadnja dela okolja, in sicer:

1. dovod električne energije s samonosnim kablom od trafo-postaje do objekta;
2. dovod vodovodne inštalacije do vodomernega števca v objektu;
3. odvod fekalnih vodov od objekta do skupinske greznice;
4. dovod inštalacije centralne kurjave do objekta;
5. ureditev dostopnih poti in stopnic do objektov.

Stojimo pred naslednjo nalogo: izbor opreme, katero bomo kupili le za eno depandanso, drugo bo opremil Izletnik sam, seveda če bo prišlo do sklepanja pogodbe. Predvidevamo, da bodo vsa dela opravljena do začetka zimske sezone in bo mogoče koristiti ležalne kapacitete ves čas zimske sezone.

Razveseljiva vest prihaja tudi od Izletnika, ki je že odprl oba bifeja na postajah gondole. Tudi gondole že obratujejo in to vsako uro ob sobotah in nedeljah, pa tudi med tednom ob določenem času. Tako so Golte že sprejele prve obiskovalce in občudovalce, ki po povratku niso bili razočarani iz Golt oziroma Mozirskih planin.

Lojze Pavlič

Iz arhiva Dela izposojeni posnetek gradenj na Golteh...

ALI JE PROTIPRAVNA MATERIALNA KORIST VREDNA DOBREGA IMENA ČLOVEKA — DELAVCA

(Nadaljevanje z 9. strani)
kumentacijo in bila vpisana v evidenčno knjigo pri vratarju II. Vse druge so na drug način bile »odšle« iz podjetja.

Na osnovi teh ugotovitev in dejstev je potrebno pripraviti ukrepe za odpravo takšnih možnosti. Priložnosti zavajajo naše delavce. Če bi vsak na svojem delovnem mestu opravljal le tisto, kar določa delokrog dela v sklopu organiziranega proizvodnega procesa, nikakor ne bi prišlo do tako kršenih določil in

norm, ki so za nas vse obvezne, če hočemo odpraviti to brezbriznost in anarhijo, ki je usodna predvsem za tako velik kolektiv kot je naš. Ko bodo izdelane analize, bodo morali samoupravni organi in vodilni delavci posameznih sektorjev pristopiti k analizi organizacije dela in preučiti kadre, ne samo v kritičnih enotah, temveč tudi drugod in ukrepati, da se ne bi več ponavljalo to, kar se nam je sedaj zgodilo.

Lojze Pavlič

VOZNIŠKA DOVOLJENJA

Oddelek za splošne zadeve pri skupščini občine Celje opozarja in obvešča lastnike voznških dovoljenj, ki jim je potekla veljavnost pred 20. julijem 1967. leta pa teh dokumentov niso podaljšali do 20. julija letoš, da bo prometna služba izjemoma podaljševala zapadla voznška dovoljenja še do 31. decembra 1969. leta. Istočasno sporočajo, da z nepodaljšanimi voznškimi dovoljenji ni dovoljeno voziti mo-

torna vozila v cestnem prometu in da voznških dovoljenj, katerih veljavnost je potekla pred uveljavitvijo pravilnika o voznških dovoljenjih po 31. decembru letos ne bo mogoče več podaljšati. Taka voznška dovoljenja bodo po tem datumu razveljavljena in črtana iz ustrezne evidence. Imetnik takšnega dovoljenja bo lahko dobil novega le tedaj, če bo ponovno opravil voznški izpit.

Peta seja občinske skupščine

V petek, 19. septembra, je bila vendar to spada v zgodnjo-peta skupna redna seja članov obeh zborov skupščine občine Celje. To je bila tudi prva seja po tako imenovanih parlamentarnih počitnicah. Na seji so sprejeli naslednje najvažnejše sklepe:

vem polletju izkazali slabše rezultate.

Na seji so sprejeli odloka o javni snagi in videzu naselij pa tudi o obveznem odlaganju in odvozu smeti.

Razen tega so sprejeli odlok o določitvi števila učnih ur pouka za obrambo in zaščito. Potrdili pa so še odlok o delegatih občine Celje v skupščini socialistične republike Slovenije. Odločili so se za šest delegatov za posamezna delovna področja. Sicer pa bo o delegatih poseben člen tudi v spremenjenem statutu občine Celje.

Na predlog sveta za zdravstvo so se odločili za obvezno fluorografsko akcijo, ki bo zajela vse prebivalce v občini, rojene v letu 1945. ali pred tem časom. Končno so imenovali posebno komisijo za likvidacijo zavoda za prosvetno pedagoško službo. Na tem področju je namreč nastala sprememba in ta služba je odslej združena v republiškem zavodu za šolstvo. Ne glede na to pa delujejo v posameznih večjih središčih, in tako tudi v Celju, posebni odelki republiškega zavoda za šolstvo.

mb

Vesti iz komune

Ko so analizirali gibanje gospodarstva v prvem polletju letos, so ugotovili ne samo največjo razgibanost v času po uveljavljanju gospodarske in družbene reforme, marveč tudi nekatere resne probleme, med katerimi nelikvidnost zavzema sam vrh. Ko so priporočili nekatere ukrepe, so hkrati predlagali, da naj bi organi delavskega samoupravljanja temeljito spremljali gospodarska dogajanja v kolektivih. Posebne razgovore pa bodo predstavniki občinske skupščine imeli tam, kjer so v pr-

Drsaljšče kmalu odprto

Čeprav je tenis na igriščih v mestnem parku še v polnem razmahu, se pri Hokejsko drsalnem klubu že pripravljajo na skorajšnji začetek drsalne sezone. Obljubili so, da bodo ledeno ploskev usposobili že v sredini oktobra. Novost v letošnjem programu bo več ur za tako imenovano rekreacijsko drsanje. Razen tega bodo posebni dnevi določeni samo za rekreacijsko drsanje starejših, to je predvsem članov delovnih kolektivov.

Lani je drsaljšče obiskalo v devetdesetih dneh nad 45.000 drsalcev obeh spolov in vseh starosti. Računajo, da bo obisk v letošnji sezoni neprimerno večji, zlasti še, ker se bo začela najmanj mesec dni prej kot prejšnja leta.

PERSONALNE SPREMEMBE

Z ozirom na to, da je odšel dosedanji sodnik občinskega sodišča v Celju Bruno Inkret v pokoj, so po razpisu imenovali na njegovo mesto Zdravka Miliča, doslej sodnika občinskega sodišča v Šoštanju.

Novi pomočnik komandirja postaje milice v Celju je po sklepu odbornikov celjske občinske skupščine postal Jože Dragoš; dosedanji pomočnik Alojz Krajnik pa je odšel v pokoj.

Emajlrec

Casnik izhaja v okviru enote za informacije in tisk dvakrat mesečno v nakladi 4800 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Franc Berginc, Drago Hempt, Tone Krebs, Franc Knafelc, Vera Tržan, Vili Končan in Eva Orač. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 245. Tisk in klišej GP »Celjski tisk« Celje

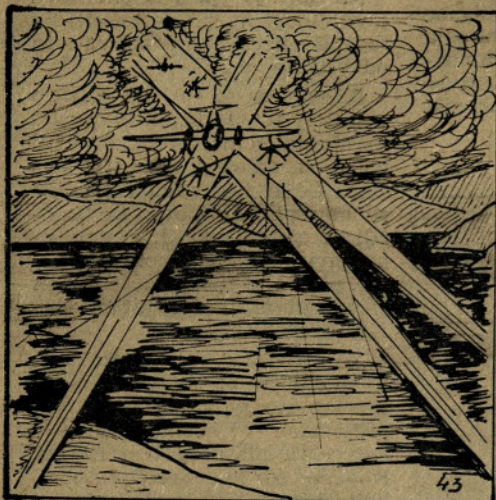
Oglasi

GENERALNO POPRAVLJEN
FIAT 600 D — LETNIK 1961 —
ZELO UGODNO PRODAM.
VPRAŠAJTE V CANKARJEVI
4 PRI PIPAN.

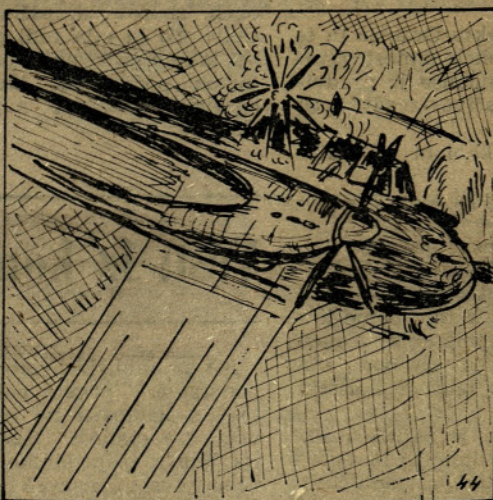
ZA HIŠNIŠKA DELA DVA-
KRAT TEDENSKO IŠČEMO
RESNO ŽENO ALI MOŽA. PO-
DROBNE INFORMACIJE V
GREGORČIČEVI 7 — PRITLIČ-
JE LEVO.

RIŠE IN PIŠE
STANE VERBIČ:

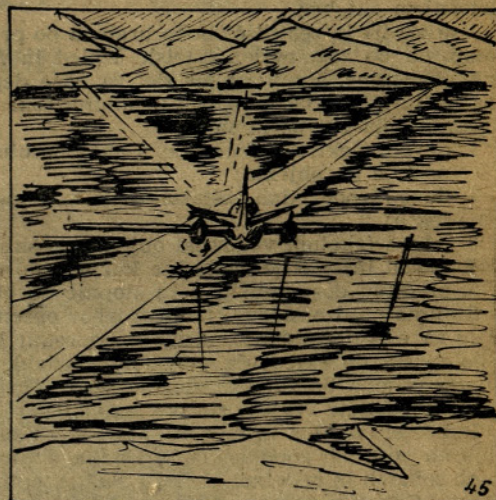
Pekel v fjordu

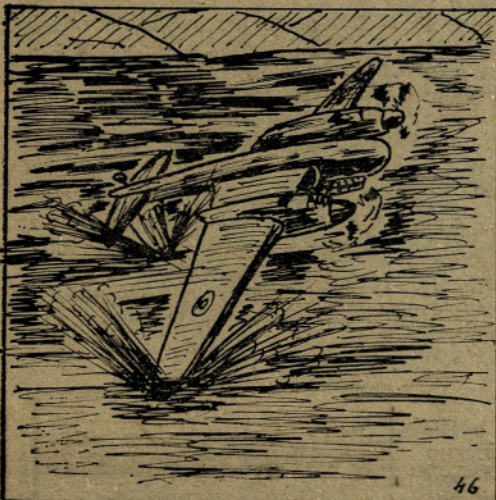
43. Nenadoma je pred njim nebo osvetljeno. Snopi reflektorjev se nevarno premikajo po nizkih oblakih! Nemci so uporabili še eno sredstvo — reflektorje! Z njimi močno slepijo napadajoče pilote, svojim topničarjem pa omogočajo lažje ciljanje in streljanje! Malo pred njim so reflektorji ujeli v svoj snop Mosquitos, ki je z veliko brzino letel proti ognjeni zavesi! Max jasno vidi osvetljeno letalo, še bolj pa močne eksplozije okoli letala...

44. V naslednjem trenutku je tudi njega zaslepila močna svetloba. Tudi sam se je znašel v snopu reflektorja. S težavo se je sklonil pod rob kabine, da se je umaknil direktni osvetlitvi! Gledal je na instrumente in po njih držal letalo v ravnotežju!... Letalo se je naenkrat močno streslo! Za njim pa se je močno zabliskalo...! Začutil je močno strujo hladnega zraka... Nehote se je obrnil... eksplozija je raznesla zadnji del kabine, hladen polarni zrak je vdrl v kabino... to ga je dobro osvežilo...

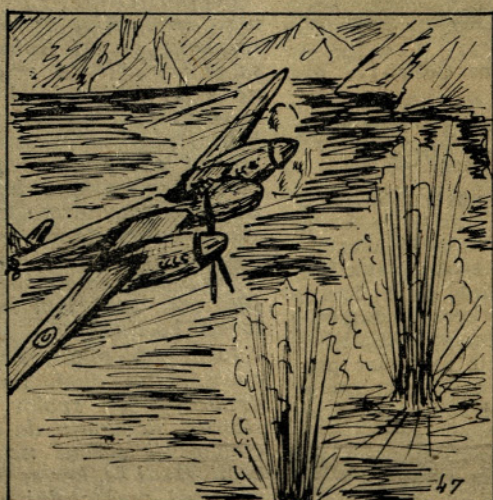

45. Guede je pod udarci svežega vetra uporno letel proti cilju! Vedel je samo eno: mora vzdržati... še 1000 metrov. Spuščal se je pri tem vse nižje, nad samo gladino... Nemci so svoje reflektorje usmerili nad samo površino vode, ki se je lesketala v stoterih barvah. Hoteli so se zasigurati, da se nad temno površino vode, nezapaženo ne približajo napadajoča letala...! Kljub temu pa je Max na robu fjorda dobro videl nemški tanker, ki se je odkrival sam, zaradi streljanja z njega!

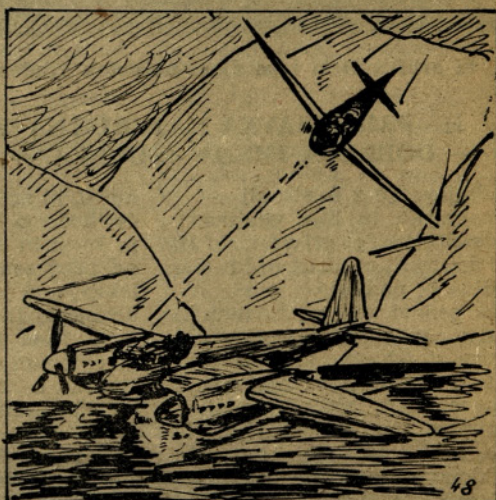
46. Na letalo, ki je napadalo pred njim je že pozabil... zagledal ga je tik pred seboj... Prav tedaj se je močno zazibalo in nagnilo... Njegovo krilo je zarezalo v vodno površino!...

Takoj zatem se je obrnilo na hrbet in z maksimalno brzino plosko udarilo na gladino vode... Letalo se je razpadalo, deli kril in trupa so leteli po zraku kot letaki...! Max je potegnil krmilno palico... hip zatem je preletel preko razpadajočega letala in nastale eksplozije... Še en Mosquitos je izginil!

47. Takoj zatem so pred njim eksplozije granat z ladijskih topov pred njim napravile pravo vodno prepreko... Eksplozije in curki vode so bile še toliko pred njim, da je s potegom krmilne palice dvignil letalo iznad njih, takoj zatem pa se je spet spustil nižje... Krčevito je držal krmilno palico, z največjimi napori je še vzdržal. Bolečine so bile neznesne... Samo da ne izgubi zavesti... Še nekaj sekund... še minuto mora vzdržati...

Levi motor je prenašal vse napore...!

48. Letel je nad samo gladino vode, tako nizko, da je od propelerja podrhtavala voda... Iznemada je po vodi pred letalom začelo kipeti kot v loncu... Jasno je videl svetleča zrna rafalov, ki so prihajali nekje od zadaj ter izginjali v vodi pred njim! Takoj zatem je nad njim švignila senca lovca, Focke Wulf se je strmo dvigal nad njim... Njegov napad ni bil precizen, pilot se je zbal preteče bližine vode... Moral se je pravočasno dvigniti iz napada...